

**SAMENGEVOEGDE CIJFERS VAN
STICHTING NATUUR EN MILIEUFEDERATIE LIMBURG
TE MAASTRICHT
EN
STEUNSTICHTING NATUUR EN MILIEUFEDERATIE
LIMBURG
TE SITTARD
FINANCIEEL VERSLAG 2017**

INHOUD

ALGEMEEN

Algemeen

Pagina

1

JAARVERSLAG

4

JAARREKENING

Samengevoegde balans per 31 december 2017 volgens het CBF-Keurmerk

6

Samengevoegde staat van baten en lasten over 2017 volgens het CBF-Keurmerk

8

Samengevoegde Exploitatierkening over 2017

9

Algemene grondslagen voor de jaarrekening

10

Toelichting op de samengevoegde balans

11

Toelichting op de samengevoegde exploitatierkening

16

Toelichting op de samengevoegde staat van baten en lasten over 2017 met betrekking tot de uitvoeringskosten

20

Toelichting op de samengevoegde staat van baten en lasten over 2017 met betrekking tot de doelstellingskosten

21

Bezoldiging directie

22

OVERIGE GEGEVENS

Overige gegevens

23

ALGEMEEN

ALGEMEEN

Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg

Oprichting

De stichting is bij notariële akte opgericht d.d. 23 november 1971 ten overstaan van notaris Van Reij te Sittard.

Activiteiten

In het kort is het doel van de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg het buiten de partij-politieke kaders coördineren en stimuleren van de in Limburg werkende organisaties op het gebied van het milieubeheer, het natuurbehoud en de landschapsbescherming, en het trachten verdere verstoring van het voor de maatschappij zo essentiële natuurlijke evenwicht te voorkomen en dit evenwicht waar mogelijk te herstellen, een en ander in de ruimste zin des woords.

Directie

Directeur : Dhr. J.H. Heijnen

Bestuur

Voorzitster : Mw. M. Kruit
Penningmeester : Dhr. P.J.M. Loomans
Secretaris : Dhr. S.M.A. Keulen
Vice-voorzitter : Mw. M.J.P.A. Clerx
Bestuurslid : Dhr. P. Bossenbroek, toetreden per oktober 2017
Bestuurslid : Dhr. P.C.M. Freij
Bestuurslid : Dhr. J.M. van Groenendaal
Bestuurslid : Dhr. H.P. van Houtum
Bestuurslid : Dhr. B.J.M.L. Locht
Bestuurslid : Dhr. O.G. Plantema, afgetreden per oktober 2017
Bestuurslid : Dhr. A.M.J. Vollenberg
Bestuurslid : Dhr. R.G.M. Walenbergh

Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg

Oprichting

De stichting is bij notariële akte opgericht d.d. 15 mei 1995 ten overstaan van notaris Zuidervaart te Sittard.

Activiteiten

In het kort is het doel van de Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg het vormen en beheren van een fonds ter financiële ondersteuning van bijzondere activiteiten van de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg, die niet op andere wijze gesubsidieerd kunnen worden.

Bestuur

Voorzitster	: Mw. M. Kruit
Penningmeester	: Dhr. P.J.M. Loomans
Secretaris	: Dhr. S.M.A. Keulen
Vice-voorzitter	: Mw. M.J.P.A. Clerx
Bestuurslid	: Dhr. P. Bossenbroek, toegetreden per oktober 2017
Bestuurslid	: Dhr. P.C.M. Freij
Bestuurslid	: Dhr. J.M. van Groenendael
Bestuurslid	: Dhr. H.P. van Houtum
Bestuurslid	: Dhr. B.J.M.L. Locht
Bestuurslid	: Dhr. O.G. Plantema, afgetreden per oktober 2017
Bestuurslid	: Dhr. A.M.J. Vollenberg
Bestuurslid	: Dhr. R.G.M. Walenbergh

De taak van *toezicht* houden wordt door het Algemeen Bestuur vervuld. Het Algemeen Bestuur (AB) vergadert minimaal drie keer per jaar over alle relevante financiële- en beleidszaken. Het AB besluit over alle meerjarenbeleidplannen en werkplannen. Het AB keurt ook de begroting en de jaarrekening goed. Het Algemeen Bestuur stelt de directeur aan. Bij vacatures in het Algemeen Bestuur wordt gezocht naar mensen uit verschillende deelgebieden en organisaties van natuur en milieu met relevante vaardigheden en competenties. Bij het evalueren van het functioneren van het AB wordt regelmatig de mate van aanwezigheid en inbreng nagegaan.

De taak van het *besturen* is in handen van de directeur en het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur vergadert minimaal vijf keer per jaar en bereidt de jaarstukken voor het Algemeen Bestuur voor. Het Dagelijks Bestuur voert beoordelingsgesprekken met de directeur op basis van in functioneringsgesprekken overeengekomen resultaatverwachtingen. Het DB bespreekt eens per jaar haar eigen functioneren. Onderwerpen van gesprek zijn de inbreng van de leden in de DB-vergaderingen, de onderlinge rolverdeling en de ondersteuning van de directie.

Tot het geven van nadere toelichtingen zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,

Directeur
Ir. J.H. Heijnen

JAARVERSLAG

In aanvulling op deze samengevoegde jaarrekening heeft het bestuur van de stichting een separaat jaarverslag opgesteld. Dit verslag ligt ten kantore van de stichting ter inzage.

JAARREKENING 2017

Samengevoegde Balans per 31 december 2017

STICHTING NATUUR EN MILIEUFEDERATIE LIMBURG TE MAASTRICHT

(Na verwerking)

ACTIEF	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
VASTE ACTIVA		
<u>Materiële vaste activa</u>		
Inventaris	13.717	4.589
	13.717	4.589
	-----	-----
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>		
<u>Vorderingen</u>		
Debiteuren	32.666	94.491
Overige vorderingen en overlopende activa	20.728	60.251
	53.394	154.742
	-----	-----
<u>Liquide middelen</u>	431.717	429.642
	-----	-----
	498.828	588.973
	=====	=====

volgens het CBF-keurmerk

EN STEUNSTICHTING NATUUR EN MILIEUFEDERATIE LIMBURG TE SITTARD

van het resultaat)

PASSIEF	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
<u>RESERVES EN FONDSSEN</u>		
Stichtingskapitaal	45	45
Algemene reserve	264.691	261.422
Bestemmingsreserve financiering activa	13.717	4.589
Bestemmingsreserve Actiefonds Milieufederatie Limburg	51.035	49.863
Bestemmingsreserve Groot onderhoud gebouwen	2.303	1.303
Exploitatiereserve Provincie	- 12.758	38.707
Exploitatiereserve Overige	- 3.542	31.736
	<u>315.491</u>	<u>387.665</u>
<u>VOORZIENINGEN</u>		
Overige voorzieningen	61.382	26.190
<u>KORTLOPENDE SCHULDEN</u>		
Crediteuren	27.346	32.690
Belastingen en premies sociale verzekeringen	20.573	35.433
Overige schulden en overlopende passiva	74.036	106.995
	<u>121.955</u>	<u>175.118</u>
	<u>498.828</u>	<u>588.973</u>

SAMENGEVOEGDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017 VOLGENS HET CBF-KEURMERK

	Werkelijk 2017 €	Begroot 2017 €	Werkelijk 2016 €
Baten:			
- Baten van particulieren	2.330	1.750	1.106
- Baten van Bedrijven	-	-	-
- Baten van loterijorganisatie	119.469	143.000	119.600
- Baten van subsidies van overheden	442.193	456.802	502.297
- Baten van verbonden organisatie zonder winststreven	15.609	16.076	11.082
- Baten van andere organisatie zonder winststreven	58.635	88.525	73.185
Som van de geworven baten	638.236	706.153	707.270
- Baten als tegenpresentatie voor levering van producten en/of diensten	-	-	150
- Overige baten	-	-	-
Som der baten	638.236	706.153	707.420
Lasten:			
Besteed aan doelstellingen			
- Doelstelling Ruimtelijke Ordening en Natuur	181.001	187.105	229.597
- Doelstelling Milieu	129.963	167.028	82.371
- Doelstelling Energie en klimaat	189.736	125.488	233.853
- Doelstelling Communicatie	113.784	82.981	92.813
- Doelstelling Doelgroepen	98.898	144.051	104.482
- Doelstelling Organisatie	-	-	-
	713.382	706.653	743.116
Werving kosten			
- Kosten beheer en administratie	-	-	-
Som van de lasten	713.382	706.653	743.116
Saldo voor financiële baten en lasten			
- Saldo voor financiële baten en lasten	2.972	500	3.661
Saldo van baten en lasten	- 72.174	-	- 32.035
Bestemming saldo			
Toevoeging/onttrekking aan:			
- bestemmingsreserve	1.172		- 3.406
- reserve financiering activa	9.128		- 3.731
- reserve groot onderhoud	1.000		- 3.697
- overige reserves	- 83.474		- 21.201
	- 72.174		- 32.035

In 2017 is 94,6% van alle toekenningen in Stichting De Natuur en Milieufederaties afkomstig van de Nationale Postcode Loterij. In 2017 is 19 % van alle toekenning in de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg afkomstig van de Nationale Postcode Loterij. De provinciale milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van deze kosten een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI).

De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de bijlage Toelichting lastenverdeling, maar worden in de staat van baten en lasten volledig toegerekend aan de doelstellingen.

De baten uit eigen fondsenwerving hebben betrekking op contributies.

SAMENGEVOEGDE EXPLOITATIEREKENING OVER 2017

STICHTING NATUUR EN MILIEUFEDERATIE LIMBURG EN STEUNSTICHTING NATUUR EN MILIEUFEDERATIE LIMBURG TE ROERMOND

	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€
Provincie Limburg Exploitatiesubsidie	378.667	376.802	373.071
Provincie Limburg Projecten	19.875	80.000	65.218
Stichting De Natuur en Milieufederaties Versterkingsgelden	118.000	118.000	118.000
Stichting De Natuur en Milieufederaties Projecten	1.469	25.000	1.600
Derden projecten	114.554	99.601	144.190
Lidmaatschap en abonnement	5.671	6.750	5.341
SUBSIDIES / BIJDAGEN	638.236	706.153	707.420
Projectkosten	72.138	48.312	70.342
Lonen en salarissen	405.371	397.975	407.149
Sociale lasten/pensioenlasten	122.344	131.333	121.407
Overige personeelskosten	28.319	34.941	22.789
Afschrijvingen	2.532	2.300	4.276
Huisvestigingskosten	25.222	35.491	46.291
Bureau- en organisatiekosten	51.276	51.152	66.384
Algemene kosten	6.180	5.149	4.478
Diverse baten en lasten	-	-	-
SOM DER BEDRIJFSKOSTEN	713.382	706.653	743.116
	- 75.146	- 500	- 35.696
Financiële baten	3.096	500	3.821
Financiële lasten	- 124	-	- 160
EXPLOITATIERESULTAAT VOOR BESTEMMINGEN	- 72.174	-	- 32.035
Bestemming saldo			
Toevoeging/onttrekking aan:			
- bestemmingsreserve	1.172	-	- 3.406
- reserve financiering activa	9.128	-	- 3.731
- reserve groot onderhoud	1.000	-	- 3.697
- overige reserves	- 83.474	-	- 21.201
	- 72.174	-	- 32.035

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE JAARREKENING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen voor de jaarverslaggeving 650.

In de samengevoegde jaarrekening worden opgenomen de financiële gegevens van de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg. Er is samengevoegd volgens de integrale methode. Onderlinge transacties tussen beide stichtingen worden geëlimineerd in de samengevoegde jaarrekening.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Inschrijving kamer van koophandel

Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg te Maastricht is ingeschreven bij de kamer van koophandel onder nummer 41076356 en is feitelijk gevestigd op Godswaerderstraat 2, 6041 GH Roermond.

Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg te Maastricht is ingeschreven bij de kamer van koophandel onder nummer 804774316 en is feitelijk gevestigd op Godswaerderstraat 2, 6041 GH Roermond.

Continuïteit

Het boekjaar 2017 is afgesloten met een verlies van € 75.444. Dit verlies wordt primair veroorzaakt door drietal langdurige zieke medewerkers, de kosten van de afvloeiing van deze medewerkers als ook de achterblijvende projectopbrengsten. Als gevolg van de afvloeiing en andere kosten besparende maatregelen is voor 2018 sprake van een sluitende exploitatie. Op grond hiervan heeft het bestuur van Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg aangegeven onder voorwaarden eventuele tekorten aan te zuiveren. Dit betekent dat de jaarrekening is opgemaakt uitgaand van een duurzame voorzetting van activiteiten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van de gecumuleerde afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden lineair berekend.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Voorzieningen

Uitgestelde beloningen

De voorzieningen worden tegen contante waarde opgenomen van uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Baten

Als opbrengsten zijn verantwoord, de subsidies van de Provincie Limburg en Stichting De Provinciale Milieufederaties en bijdragen van derden. Baten die betrekking hebben op een specifieke periode worden aan deze periode toegekend. De overige baten worden als gerealiseerd beschouwd zodra de bijhorende diensten zijn verricht.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de verkrijgingsprijzen op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen op materiële vaste activa.

Som der financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

TOELICHTING OP DE SAMENGEVOEGDE BALANS

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Inventaris

€

Stand per 1 januari 2017:

Aanschaffingswaarde	80.358
Cumulatieve afschrijvingen	<u>75.769</u>
Boekwaarden	<u>4.589</u>

Mutaties

Investeringsen	11.660
Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>2.532</u>
Saldo	<u>9.128</u>

Stand per 31 december 2017:

Aanschaffingswaarde	92.018
Cumulatieve afschrijvingen	<u>78.301</u>
Boekwaarden	<u>13.717</u>

Afschrijvingspercentages

20-33,3%

De materiële vaste activa wordt aangehouden als zijnde benodigd voor de bedrijfsvoering.

VLOTTENDE ACTIVA

31-12-2017

31-12-2016

€

€

Vorderingen

Debiteuren	33.429	98.916
Voorziening dubieuze debiteuren	<u>- 763</u>	<u>- 4.425</u>
	<u>32.666</u>	<u>94.491</u>

Overige Vorderingen en overlopende activa

Rente- en bankkosten	3.820	4.402
Vooruitbetaalde kosten	10.188	17.328
Nog te ontvangen bedragen	<u>6.720</u>	<u>38.521</u>
	<u>20.728</u>	<u>60.251</u>

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Liquide middelen		
ABN-AMRO Bank 57.62.22.887	7.751	4.264
ABN-AMRO Bank 49.68.44.482	11	11
ABN-AMRO Bank 45.55.79.067	150.841	157.892
ABN-AMRO Bank Kapitaalmarkt-indexrekening	230.535	227.101
ABN-AMRO Bank Rekening-Courant	37.941	38.065
Triodos Bank 21.23.36.207	4.559	2.196
Kas	79	113
	<u>431.717</u>	<u>429.642</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking en zijn benodigd voor de bedrijfsvoering en voor de realisatie van de doelstellingen voor zover de liquide middelen betrekking hebben op de bestemmingsreserve actiefonds Milieufederatie Limburg van de Exploitatiereserve provincie.

RESERVES EN FONDSEN

Stichtingskapitaal	45	45
Algemene reserve	264.691	261.422
Bestemmingsreserve financiering activa	13.717	4.589
Bestemmingsreserve Actiefonds Milieufederatie Limburg	51.035	49.863
Bestemmingsreserve Groot onderhoud gebouwen	2.303	1.303
Exploitatiereserve Provincie	- 12.758	38.707
Exploitatiereserve overige	- 3.542	31.736
	<u>315.491</u>	<u>387.665</u>

De mutaties in de reserves kunnen als volgt worden toegelicht:

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
<u>Algemene reserve</u>		
Stand per 1 januari	261.422	258.148
Onttrekking / toevoeging boekjaar	<u>3.269</u>	<u>3.274</u>
Stand per 31 december	<u>264.691</u>	<u>261.422</u>
<u>Bestemmingsreserve financiering activa</u>		
Stand per 1 januari	4.589	8.320
Onttrekking / toevoeging boekjaar	<u>9.128</u>	<u>- 3.731</u>
Stand per 31 december	<u>13.717</u>	<u>4.589</u>

Deze bestemmingsreserve wordt aangehouden ter financiering van de materiële vaste activa benodigd voor de bedrijfsvoering en is op voorspraak van het bestuur gevormd

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
<u>Bestemmingsreserve Actiefonds Milieufederatie Limburg</u>		
Stand per 1 januari	49.863	53.269
Toevoeging boekjaar	1.505	-
Onttrekking boekjaar	<u>- 333</u>	<u>- 3.406</u>
Stand per 31 december	<u>51.035</u>	<u>49.863</u>

Deze reserve wordt aangehouden ter financiering van een gedeelte van de juridische kosten van een aantal aangewezen organisaties die middels deze procedure bijdragen aan de doelstelling van de stichting. De bestemmingsreserve is op voorspraak van het bestuur benoemd

Bestemmingsreserve Groot onderhoud gebouwen

Stand per 1 januari	1.303	5.000
Toevoeging uit resultaatbestemming	1.000	1.000
Onttrekking i.v.m. groot onderhoud	<u>-</u>	<u>- 4.697</u>
Stand per 31 december	<u>2.303</u>	<u>1.303</u>

Betreft een reserve die wordt aangehouden voor (groot)onderhoud aan het bedrijfspand en is op voorspraak van het bestuur gevormd.

Exploitatiereserve Provincie

Stand per 1 januari	38.707	51.613
Aandeel in het resultaat	<u>- 51.465</u>	<u>- 12.906</u>
Stand per 31 december	<u>- 12.758</u>	<u>38.707</u>

Exploitatiereserve Provincie moet worden beschouwd als algemene reserve die functioneert als buffer om onverwachte "provinciale" tegenvallers op te kunnen vangen.
Volgens de provinciale Beleidsregels mag de hoogte van deze reserve maximaal 15% van de exploitatiesubsidie bedragen. De exploitatiesubsidie van 2017 bedraagt € 373.071. (2016 is dit € 367.558)
De exploitatie reserve provincie mag in 2017 maximaal € 55.961 bedragen. (2016: € 55.134)

Exploitatiereserve overige

Stand per 1 januari	31.736	43.305
Aandeel in het resultaat	<u>- 35.278</u>	<u>- 11.569</u>
Stand per 31 december	<u>- 3.542</u>	<u>31.736</u>

Exploitatiereserve overige moet worden beschouwd als algemene reserve die functioneert als buffer om onverwachte "overige" tegenvallers op te kunnen vangen.

Aansluitoverzicht

Vermogen cf. samengevoegde jaarrekening Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg	315.491	387.665
Vermogen cf. enkelvoudige jaarrekening Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg	<u>96.360</u>	<u>119.065</u>
	<u>219.131</u>	<u>268.600</u>

Verschil tussen het vermogen in de samengevoegde jaarrekening en het vermogen in de enkelvoudige jaarrekening betreft het enkelvoudige vermogen van de Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg.

VOORZIENINGEN

Overige voorzieningen

Hieronder volgt een specificatie van de onder de voorzieningen opgenomen post overige voorzieningen:

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Voorziening uitgestelde beloningen	2.455	501
Voorziening langdurige zieke werknemers	<u>58.927</u>	<u>25.689</u>
Voorziening uitgestelde beloningen	<u>61.382</u>	<u>26.190</u>
<u><i>Voorziening uitgestelde beloningen</i></u>		
Stand per 1 januari	501	1.830
Vrijval	<u>1.954</u>	<u>- 1.329</u>
Stand per 31 december	<u>2.455</u>	<u>501</u>

Deze voorziening is opgenomen ter dekking van de jubileum uitkeringen ten behoeve van het personeel.

De voorziening is berekend op basis van de best mogelijke schatting en wordt contant gemaakt tegen 6%. Bij het bepalen van de "beste schatting" wordt rekening gehouden met de hoogte van de verwachte jubileumuitkering alsmede de verwachte kans dat een werknemer aanspraak maakt op de jubileumuitkering (blijfkans).

Voorziening langdurige zieke werknemers

Stand per 1 januari	25.689	-
Dotatie	-	25.689
Vrijval	<u>- 33.238</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>58.927</u>	<u>25.689</u>

Deze voorziening is opgenomen ter dekking van de kosten ten behoeve van het langdurige zieke werknemers die niet vergoed worden door de verzuimverzekeraar of het UWV.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Crediteuren	<u>27.346</u>	<u>32.690</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	3.185	14.099
Loonheffing	13.467	13.557
Pensioenen	<u>3.921</u>	<u>7.777</u>
	<u>20.573</u>	<u>35.433</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Overloop Subsidies, baten en fondsen	12.318	35.332
Reservering verlofurenvergoeding	23.467	21.527
Reservering vakantiegeld	17.481	20.857
Accountantskosten	14.520	14.520
Nog te betalen kosten	<u>6.250</u>	<u>14.759</u>
	<u>74.036</u>	<u>106.995</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Huurverplichtingen

Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg huurt via Stichting Het Groenhuis haar kantoorpand. De huurovereenkomst heeft een looptijd van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017. Vervolgens geldt verlening voor een onbepaalde tijd. De huurverplichting voor Stichting Het Groenhuis bedraagt voor 2017 ca. Eur. 45.000. Hiervan komt ca. Eur. 19.000 (ca. 42%) ten laste van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg.

Per 1 september 2018 is de huur van het kantoorpand gelegen aan de Godswederderstraat 2 opgezegd. Vanaf 1 augustus 2018 huurt de Stichting Het Groenhuis haar kantoorpand gelegen aan de kapellerpoort. Het huurcontract heeft een looptijd van 1 augustus 2018 tot en met 31 juli 2019. Vervolgens geldt een optietermijn van een jaar waarna een verlening voor een periode van drie jaar plaatsvindt. De huurverplichting voor Stichting Het Groenhuis bedraagt voor 2018 ca. Eur. 42.000. Hiervan komt ca. Eur. 17.000 (ca. 41%) ten laste van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg.

Overige verplichtingen

Met de Stichting Het GroenHuis te Roermond zijn afspraken gemaakt met betrekking tot de gezamenlijke kosten, zoals bewaking, energiekosten, porti, e.d. dat deze verdeeld worden onder de huurders van het pand.

De totale verwachte bijdrage van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg voor 2018 bedraagt: € 26.012.

Operational Lease kopieerapparaat

De Stichting heeft een huurovereenkomst gesloten met betrekking tot de huur van kantoorapparatuur. De huur is ingegaan op 22 oktober 2015 voor een periode van 60 maanden.

De huurverplichting kan las volgt worden gespecificeerd:

- Korter dan een jaar Eur. 4.128
- Langer dan een jaar maar korter dan vijf jaar Eur. 15.824
- Langer dan vijf jaar Eur. 0

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum die in deze jaarrekening vermeld dienen te worden

RESULTAATBESTEMMING

	€
Het bestuur heeft besloten het resultaat over 2017 als volgt te bestemmen:	
- Toevoeging aan bestemmingsreserves	1.172
- Toevoeging aan reserve financiering activa	9.128
- Toevoeging aan reserve groot onderhoud	1.000
- Onttrekking aan overige reserves	- 83.474
Resultaat 2017	<u>- 72.174</u>

TOELICHTING OP DE SAMENGEVOEGDE EXPLOITATIEREKENING

<u>NETTO-OMZET</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Provincie Limburg Exploitatiesubsidie	378.667	373.071
Provincie Limburg Projecten	19.875	65.218
Stichting De Natuur en Milieufederaties Versterkingsgelden*	118.000	118.000
Stichting De Natuur en Milieufederaties Projecten*	1.469	1.600
Derden Projecten	114.554	144.190
Lidmaatschap en abonnement	5.671	5.341
	<u>638.236</u>	<u>707.420</u>

* In 2017 is 94,6% van alle toekenningen aan de Stichting De Natuur en Milieufederaties afkomstig van de Nationale Postcode Loterij. Bij Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg is 19% van alle toekenningen afkomstig van de Nationale Postcode Loterij.

De totale baten zijn voor 2017 begroot op € 706.153.

PROJECTKOSTEN

Aangesloten Organisaties	2.581	3.262
Aanpak ontwikkeling cooperatief Rescoop	3.024	5.419
Actiefonds	- 1.172	3.406
Algemeen SMVL	336	11
Ammoniak en natuur	3.545	3.500
Big Jump	1.916	-
Coördinatieteam REANML	116	41
Dubbel Duurzaam	-	9.502
Dubbel Duurzaam 2.0	396	1.302
Energiecoach opleiden	5.312	4.735
Limburgs Milieu	31.003	26.408
Lokale Planologie	-	-
Mergellandcorporatie	612	411
Nacht van de nacht	1.251	147
NB-overleg	287	363
Pluk van de pletteliet	-	-
Projecten algemeen	13.014	7.101
Serviceloket	460	2.304
Stimulering Nieuwe energiecooperaties	4.306	497
Stook je rijk	-	-
POP 3	340	-
Voedselbossen	2.722	-
TRINL	125	484
Waterschap Watergidsen	1.964	578
Waterschapsbedrijf Limburg	-	871
	<u>72.138</u>	<u>70.342</u>

De totale projectkosten zijn voor 2017 begroot op € 48.312

PERSONEELSKOSTEN

Lonen en salarissen	405.371	407.149
Sociale lasten/pensioenen	122.344	121.407
	<u>527.715</u>	<u>528.556</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen		
Brutolonen en -salarissen	412.601	396.391
Ontvangen ziekengelduitkering	- 39.032	- 26.408
Dotatie voorziening landurige zieke werknemers	33.238	25.689
Mutatie reservering vakantiegeld	- 3.376	3.013
Mutatie reservering verlofuren	<u>1.940</u>	<u>8.464</u>
	<u>405.371</u>	<u>407.149</u>

De totale lonen en salarissen zijn voor 2017 begroot op € 397.975

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2017 waren 7,3 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband.

Gedurende het jaar 2016 waren 7,7 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband.

Sociale lasten

Werkgeversdeel sociale lasten	64.583	62.349
Ziekengeldverzekering	16.914	19.008
Pensioenpremie personeel	40.847	40.782
Premiekorting/pensioenpremie voorgaande jaren	<u>-</u>	<u>- 732</u>
	<u>122.344</u>	<u>121.407</u>

De totale sociale lasten zijn voor 2017 begroot op € 131.333

Pensioenen

De pensioenen van Stichting Natuur en Milieufederatielimborg zijn ondergebracht bij PGGM. Er is sprake van een (voorwaardelijk geïndexeerde) middelloonregeling. Per 31 december 2017 bedraagt de dekkingsgraad van het pensioenfonds 90%. De Stichting is niet aansprakelijk voor een eventueel tekort anders dan toekomstige hogere premies.

AFSCHRIJVINGEN

Afschrijvingen materiële vaste activa

Inventaris	<u>2.532</u>	<u>4.276</u>
------------	--------------	--------------

De totale afschrijvingen zijn voor 2017 begroot op € 2.300.

OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN

Overige personeelskosten	28.319	22.789
Huisvestingskosten	25.222	46.291
Bureau- en organisatiekosten	51.276	66.384
Algemene kosten	<u>6.180</u>	<u>4.478</u>
	<u>110.997</u>	<u>139.942</u>

	2017	2016
	€	€
Overige personeelskosten		
Vaste kostenvergoedingen personeel	6.430	10.842
Diensten door derden	543	1.370
Kantinekosten	991	1.298
Wervingskosten	1.089	-
Secretariaat, receptie GroenHuis	8.864	6.218
Werkkostenregeling	2.575	4.368
Overige personeelskosten	7.827	- 1.307
	<u>28.319</u>	<u>22.789</u>

De totale overige personeelskosten zijn in 2017 begroot op € 34.941.

Huisvestigingskosten		
Huur onroerend goed	17.065	17.175
Onderhoud gebouwen	963	7.326
Onroerende zaakbelasting	- 271	994
Gas, water en elektra	2.110	9.169
Schoonmaakkosten	2.844	2.876
Assuranties onroerend goed	388	375
Klein inventaris	628	3.945
Parkeren, fietsenstalling en beveiliging	1.495	2.586
Verhuiskosten	-	1.845
Overige huisvestigingskosten	-	-
	<u>25.222</u>	<u>46.291</u>

De totale huisvestigingskosten zijn in 2017 begroot op € 35.491.

Bureau- en organisatiekosten		
Kantoorbenodigdheden	861	841
Porti	1.516	4.094
Telefoonkosten	6.296	8.258
Contributies en abonnementen	4.302	2.269
Nieuwe huisstijl	-	-
Kosten Salarisadministratie	4.796	3.966
Kosten automatisering	12.857	11.035
Drukwerk	9.796	11.570
Accountantskosten	12.844	18.166
Reparatie en onderhoud kantoorinventaris	764	1.146
Reclamekosten	-	-
Afschrijving debiteuren	- 2.756	4.101
Reis- en verblijfkosten	-	938
	<u>51.276</u>	<u>66.384</u>

De totale bureau- en organisatiekosten zijn in 2017 begroot op € 51.152.

Algemene kosten		
Bestuurskosten	3.024	3.480
Representatiekosten	2.100	412
Heffingen en rechten	3	-
Vergaderkosten	258	177
Overige algemene kosten	793	409
	<u>6.178</u>	<u>4.478</u>

De totale algemene kosten zijn in 2017 begroot op € 5.149.

Bestuurskosten bestaan uit kosten die bestuursleden gemaakt hebben in verband met het bijwonen van vergaderingen en kosten die bestuursleden hebben gemaakt in het kader van het bestuurslidmaatschap.

SOM DER FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	3.096	3.821
Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>124</u>	<u>160</u>
	<u>2.972</u>	<u>3.661</u>
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		
Bankrente	<u>3.096</u>	<u>3.821</u>
Rentelasten en soortgelijke kosten		
Rente- en bankkosten	<u>124</u>	<u>160</u>

MUTATIES IN BESTEMMINGSRESERVES

Onttrekkingen aan bestemmingsreserves	- 2.865	- 11.834
Dotaties aan bestemmingsreserves	<u>14.165</u>	<u>1.000</u>
	<u>11.300</u>	<u>- 10.834</u>
Onttrekking aan bestemmingsreserves		
Vrijval Actiefonds Milieufederatie Limburg	- 333	- 3.406
Onttrekking groot onderhoud	-	- 4.697
Onttrekking financiering activa	<u>- 2.532</u>	<u>- 3.731</u>
	<u>- 2.865</u>	<u>- 11.834</u>
Dotaties aan bestemmingsreserves		
Dotaties Actiefonds Milieufederatie Limburg	1.505	-
Dotaties groot onderhoud	1.000	1.000
Dotaties Reserve financiering activa	<u>11.660</u>	<u>-</u>
	<u>14.165</u>	<u>1.000</u>

Aansluitoverzicht

Resultaat cf. samengevoegde jaarrekening Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg	- 72.174	- 32.035
Resultaat cf. enkelvoudige jaarrekening Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg	<u>- 75.443</u>	<u>- 35.306</u>
	<u>3.269</u>	<u>3.271</u>

Vershil tussen het resultaat in de samengevoegde jaarrekening en enkelvoudige jaarrekening betreft het enkelvoudige resultaat van de Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg.

Roermond, 14 juni 2018

Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg

Voorzitter
M. Kruit

Secretaris
S. M. A. Keulen

Penningmeester
P.J.M. Loomans

TOELICHTING OP DE SAMENGEVOEGDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Verdeling uitvoeringskosten naar bestemming.

	Doelstelling							Totaal 2017	Begroot 2017	Totaal 2016
	Ruimtelijke Ordening en natuur	Milieu	Energie en klimaat	Communi- catie	Doel- groepen	Organi- satie	Beheer admini- stratie			
Personeelsinzet	19,00%	13,00%	19,00%	9,00%	10,00%	0,00%	30,00%	100%		
Salariskosten	€ 77.020	€ 52.698	€ 77.020	€ 36.483	€ 40.537	€ -	€ 121.611	€ 405.371	€ 397.975	€ 407.149
Sociale lasten en pensioenen	€ 23.245	€ 15.905	€ 23.245	€ 11.011	€ 12.234	€ -	€ 36.703	€ 122.344	€ 131.333	€ 121.407
Overige personeelskosten	€ 5.381	€ 3.681	€ 5.381	€ 2.549	€ 2.832	€ -	€ 8.496	€ 28.319	€ 34.941	€ 22.789
Afsluitingen	€ 481	€ 329	€ 481	€ 228	€ 253	€ -	€ 760	€ 2.532	€ 2.300	€ 4.276
Huisvestingskosten	€ 4.792	€ 3.279	€ 4.792	€ 2.270	€ 2.522	€ -	€ 7.567	€ 25.222	€ 35.491	€ 46.291
Drukwerk, porti, reis- en verblijfskosten	€ 2.149	€ 1.471	€ 2.149	€ 1.018	€ 1.131	€ -	€ 3.394	€ 11.312	€ 13.558	€ 16.602
Automatiseringskosten	€ 2.443	€ 1.671	€ 2.443	€ 1.157	€ 1.286	€ -	€ 3.857	€ 12.857	€ 7.000	€ 11.035
Kantoorkosten	€ 1.799	€ 1.231	€ 1.799	€ 852	€ 947	€ -	€ 2.840	€ 9.467	€ 4.552	€ 16.615
Accountants-administratiekosten	€ 3.352	€ 2.293	€ 3.352	€ 1.588	€ 1.764	€ -	€ 5.292	€ 17.640	€ 13.677	€ 22.132
Overige bureaunkosten	€ 1.174	€ 803	€ 1.174	€ 556	€ 618	€ -	€ 1.853	€ 6.180	€ 5.149	€ 4.478
Algemene kosten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Diverse baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Financiële lasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 160
Dotatie aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal uitvoeringskosten	€ 121.836	€ 83.361	€ 121.836	€ 57.712	€ 64.124	€ -	€ 192.373	€ 641.244	€ 658.341	€ 672.934
	27,14%	18,57%	27,14%	12,86%	14,29%	0,00%		641,244	€ 658,341	€ 672,934
Verdeling Beheer en Administratie	€ 52.215	€ 35.726	€ 52.215	€ 24.733	€ 27.484	€ -	€ -192.373	€ 72.138	€ 48.312	€ 70.342
Projectkosten	€ 6.950	€ 10.876	€ 15.685	€ 31.339	€ 7.288	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale kosten	€ 181.001	€ 129.963	€ 189.736	€ 113.784	€ 98.898	€ -	€ -	€ 713.382	€ 706.653	€ 743.276

De bovengenoemde toerekeningspercentages zijn bepaald aan de hand van de aanwezige urenregistratie.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Verdeling directe doelstellingskosten naar bestemming.

Doelstelling		Ruimtelijke		Energie en		Doel-		Totaal 2017		Totaal 2016	
Doelstelling	Ordening en natuur	Mitteu	Environnement	Environnement	Environnement	Environnement	Environnement	Environnement	Environnement	Environnement	Environnement
Aangesloten Organisaties											
Aanpak ontwikkeling cooperatief Rescoop			€ 3.024					€ 2.581	€ 3.000	€ 3.331	
Actiefonds								€ 3.024		€ 5.419	
Adviescommissie POP3	€ 340							€ -1.172		€ 3.406	
Algemeen	€ 4.947	€ 117	€ 2.071					€ 340		€ 90	
Algemeen SMVL		€ 3.545			€ 336			€ 13.014	€ 500	€ 2.333	
Armoniak en Natuur		€ 1.916						€ 336	€ 3.500	€ 11	
Big jump								€ 3.545	€ 5.000	€ 3.500	
Circuit de peel								€ 1.916		€ -	
Coördinatieteam REANML								€ -		€ 335	
Deltaprogramma Zoetwater			€ 116					€ 116		€ 41	
Dubbel Duurzaam								€ -		€ 1.173	
Dubbel Duurzaam 2.0								€ -		€ 9.502	
Energiebeleid								€ 396		€ 1.302	
Energiecoach opleiden								€ -		€ 1.460	
Geurhinder								€ 5.312		€ 4.735	
Groenhuis								€ -	€ 8.312	€ -	
Limburgs Milieu								€ -		€ 668	
Lokale Planologie					€ 31.003			€ 31.003	€ 20.000	€ 26.408	
Mergellandcorporatie								€ -		€ 666	
Nacht van de nacht		€ 612						€ 612		€ 411	
NB-overleg	€ 1.251							€ 1.251	€ 500	€ 147	
Nieuwe binding	€ 287							€ 287		€ 363	
Servicekloet								€ -		€ -	
Stimulering Nieuwe energiecooperaties			€ 460					€ 460	€ 2.500	€ 2.304	
Voedselbossen			€ 4.306					€ 4.306	€ 2.500	€ 497	
Taskforce		€ 2.722						€ 2.722		€ -	
TRINL	€ 125							€ -		€ 61	
Waterschap watergidsen								€ 125		€ 484	
Waterschapsbedrijf Limburg		€ 1.964						€ 1.964	€ 2.000	€ 578	
Website								€ -		€ 871	
Zevenregiovergaderingen								€ -	€ 500	€ -	
Totaal doelstellingskosten		€ 6.950	€ 10.876	€ 15.685	€ 31.339	€ 7.288	€ -	€ 72.138	€ 48.312	€ 70.342	

Wegens praktische overwegingen zijn de baten niet verdeeld naar bestemming.

BEZOLDIGING DIRECTIE

Het toezichthoudend orgaan heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in 2017. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning wordt de volgende regeling toegepast: arbeidsvoorwaarden stichting natuur en milieu.

Functie Algemeen Directeur

Nevenactiviteiten

De directeur is in 2017 voorzitter geweest van de adviescommissie POP3 Limburg. Hiervoor heeft hij een vergoeding gekregen van € 3.200 minus een bedrag van €500 die hij heeft geschonken aan de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg.

Dienstverband

Aard	Onbepaald
Uren	40
Parttime percentage	100%
Periode	2017

Bezoldiging (in euro's)

Jaarinkomen:

Bruto loon/salaris	74.332,20
Vakantiegeld	5.895,29
Eindejaarsuitkering, 13de/14de maand	300,00
Variabel jaarinkomen	451,44
Totaal jaarinkomen	80.978,93

SV lasten (werkgeversdeel)	9.768,12
Belastbare vergoedingen/bijtellingen	1.352,56
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	9.008,04
Overige beloningen op termijn	-
Uitkeringen beëindigen dienstverband	-
Onbelaste vergoedingen	1.159,12
Totale overige lasten en vergoedingen	21.287,84

Totaal bezoldiging 2017	102.266,77
Totaal bezoldiging 2016	99.998,11

De grondslag voor de beloning is vastgesteld in de Regeling Arbeidsvoorwaarden Stichting Natuur & Milieu.

OVERIGE GEGEVENS

Accountants

Aan het bestuur van
Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg
Steunstichting Milieufederatie Limburg

Baker Tilly Berk N.V.
Anderlechtstraat 7
Postbus 8710
5605 LS Eindhoven
T: +31 (0)40 250 57 00
F: +31 (0)40 250 57 99
E: eindhoven@bakertillyberk.nl
KvK: 24425560
www.bakertillyberk.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017 Ons oordeel

Wij hebben de samengevoegde jaarrekening 2017 van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg te Maastricht en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg te Sittard gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit financieel verslag opgenomen samengevoegde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de samengevoegde balans per 31 december 2017
2. de samengevoegde winst- en verliesrekening over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'. Wij zijn onafhankelijk van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en van Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening
Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 14 juni 2018

Baker Tilly Berk N.V.

drs. M.A.J.G. Rooijackers RA

Godsweerderstraat 2, 6041 GH Roermond
T (0475) 386 410 | **F** (0475) 386 459
E info@nmflimburg.nl | **I** www.nmflimburg.nl